

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 30.9.2003
COM(2003) 571 definitief

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD

over de ontwikkeling van de hopsector

(overeenkomstig artikel 18, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 1696/71 van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector hop)

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
1. STRUCTUUR VAN DE GMO-REGELGEVING VOOR HOP	4
1.1 Productiesteun	4
1.2 Producentengroeperingen.....	5
1.3 Bijzondere maatregelen.....	5
1.4 Certificeringssysteem voor hop.....	6
1.5 Handelsverkeer met derde landen	6
1.6 Begrotingsaspecten	6
2. ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE SECTOR	7
2.1 Hopproductie wereldwijd.....	7
2.2 Hopproductie binnen de Europese Unie	8
2.2.1 Areaal	8
2.2.2 Productie	9
2.2.3 Opbrengsten	10
2.2.4 Structuur van de productie	10
2.2.5 Productiekosten en -opbrengsten	10
2.2.6 Geteelde hoprassen.....	11
3. HOPMARKT	12
3.1 Afzet.....	12
3.2 Prijzen	12
3.3 Voorraden bij de telers	13
3.4 Ontwikkeling van de handel	13
4. VOORUITZICHTEN IN HET KADER VAN DE UITBREIDING.....	14
5. EVALUATIES.....	15
5.1 Werking van de markt.....	15
5.2 Werking van de GMO	16
6 CONCLUSIES.....	18

BIJLAGE I – Geschiedenis van de GMO (1971 – 1997)	20
1. DE EERSTE 20 JAAR VAN DE GMO	20
1.1 Productiesteun	20
1.2 Steun voor omschakeling op andere rassen	20
1.3 Certificeringsprocedure	20
1.4 Producentengroeperingen	20
1.5 Bepalingen betreffende de handel met derde landen	21
2. AANPASSINGEN IN 1992	21
BIJLAGE II – Hop: technische toelichting	22
BIJLAGE III – Statistische tabellen	24

INLEIDING

In artikel 18 van basisverordening (EEG) nr. 1696/71 van de Raad houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector hop¹ is bepaald dat de Commissie vóór 31 december 2003 aan de Raad een evaluatieverslag over de sector hop moet overleggen, dat in voorkomend geval tevens voorstellen voor de toekomst bevat. Deze evaluatie is in dit verslag vervat. Bijlage I bevat de historische ontwikkeling van de gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor hop en in bijlage II is de technische toelichting van hop opgenomen.

1. STRUCTUUR VAN DE GMO-REGELGEVING VOOR HOP

De huidige van kracht zijnde GMO is vastgesteld bij de hervorming van 1997².

De belangrijkste doelstellingen van deze hervorming waren het opstellen van een coherenter en flexibeler regelgeving met betrekking tot de marktdynamiek en de operationele eisen van de hopverwerkende industrie, alsmede vereenvoudiging van de regelgeving op administratief gebied.

1.1 Productiesteun

De hoeksteen van de GMO wordt gevormd door de **productiesteun**, die voor een periode van vijf jaar is vastgesteld en voor alle rassengroepen gelijk is. In 2001 is het stelsel voor productiesteun met drie jaar verlengd (met inbegrip van de oogst van 2003).

Dit met de oogst van 1996 ingevoerde **forfaitaire steunbedrag is vastgesteld op 480 euro/ha** en is sindsdien niet gewijzigd, hetgeen momenteel overeenkomt met ongeveer 8 % van het gemiddelde bruto inkomen van de teler.

Teneinde voor de steunmaatregelen in aanmerking te komen dient elke teler van hop uiterlijk op 31 mei (voor het Verenigd Koninkrijk uiterlijk op 30 juni) van het oogstjaar aangifte te doen van de beplante oppervlakten en moet de steunaanvraag uiterlijk op 31 oktober van het oogstjaar via de producentengroepering zijn ingediend.

In het kader van het geïntegreerd beheers- en controlesysteem zullen controles plaatsvinden.

In geval van verstoring van de markt kan de steunverlening worden gedifferentieerd dan wel tot een gedeelte van de bebouwde oppervlakten worden beperkt. Het besluit hiertoe wordt genomen door de Raad op voorstel van de Commissie.

¹ PB L 175 van 4.8.1971, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1514/2001 (PB L 201 van 26.7.2001, blz. 8).

² Verordening (EEG) nr. 1554/97 van de Raad (PB L 208 van 2.8.1997, blz. 1).

1.2 Producentengroeperingen

Met de hervorming van 1997 is **de rol van de producentengroeperingen** versterkt, met name om te bevorderen dat de kwaliteit van de productie op de marktontwikkelingen aansluit.

De rol van de producentengroeperingen is geconcentreerd rond **twee grote gebieden**:

1. **De afzet van het product** wordt gewaarborgd door de producentengroeperingen. Hiervan kan echter worden afgeweken indien groeperingen hun leden toestemming hebben gegeven een gedeelte van hun productie zelf op de markt te brengen. In dat geval heeft de groepering een recht van controle op het peil van de verkoopprijzen. Indien geen overeenstemming over de voorgestelde prijzen kan worden bereikt, is de producentengroepering verplicht het aanbod over te nemen tegen een hogere prijs en een nieuwe afnemer te vinden.

Ter informatie is het interessant hier melding te maken van het Duitse systeem voor contractbeheer van de producentengroeperingen dat ten doel heeft een kwaliteitsproductie te bevorderen.

De koper betaalt de groepering een vast bedrag van de met de teler overeengekomen prijs. Aan de hand van het resultaat van een kwaliteitsonderzoek dat door een onafhankelijk bureau in opdracht van de producentengroepering wordt uitgevoerd, wordt aan de teler een gedeelte van die inhouding betaald volgens een systeem van toeslagen en kortingen. De parameters zijn vastgesteld aan de hand van het vochtgehalte, het percentage aan bladeren, takjes, afval, het percentage hopblaadjes en het alfazuurgehalte.

2. **Een pakket structurele maatregelen** wordt gefinancierd uit een op de productiesteun ingehouden bedrag van ten hoogste 20 %³. De groepering draagt zorg voor het beheer van deze middelen.

Het gaat met name om steunacties ten behoeve van de omschakeling op andere rassen, rationalisatie en mechanisatie van de teelt en met name van de oogst, invoering van gemeenschappelijke productiemethoden (teelttechnieken, mest, rassen enz.), verkoopacties en flankerende maatregelen op de markt, kwaliteitsverbetering en onderzoeksacties. Dit gedeelte van de steun kan tevens worden aangewend voor extra steun ten behoeve van de maatregelen om hopkokers tijdelijk uit de productie te nemen en te rooien.

1.3 Bijzondere maatregelen

In 1998 zag de hopsector zich geplaatst voor een sterk verstoorde verhouding tussen de productie en de werkelijke behoeften van de markt, zowel op het gebied van de kwantiteit als de kwaliteit van het product. De productie diende dringend te worden aangepast door op selectieve wijze het productieareaal binnen de Europese Unie terug te brengen.

Tijdelijke bijzondere maatregelen werden ingevoerd voor een periode van vijf jaar⁴ (1998-2002) en nadien verlengd tot en met de oogst van 2003.

Deze maatregelen zijn bedoeld om hopkokers **tijdelijk uit de productie te nemen** en te **rooien**, zodat het areaal en de productie van hop kunnen worden teruggebracht. De

³ In Duitsland bedraagt deze inhouding verplicht 20 % aangezien de producentengroeperingen niet de gehele productie van hun leden op de markt brengen. In de andere lidstaten - met uitzondering van Frankrijk - ligt deze inhouding onder de 20 % en verschilt deze per jaar afhankelijk van de behoeften. In Frankrijk wordt dit bedrag niet op de steun ingehouden, maar volledig uitbetaald aan de telers.

⁴ Verordening (EG) nr. 1098/98 van de Raad (PB L 157 van 30.5.1998, blz. 7).

maatregelen zijn facultatief voor de lidstaten en de producentengroeperingen. Toetreding van individuele telers geschiedt op vrijwillige basis.

De maatregel om hopakkers uit de productie te nemen heeft een jaarlijks karakter; elk jaar wordt naargelang van de situatie en de vooruitzichten van de markt bekeken of het areaal uit de productie blijft dan wel opnieuw in productie wordt genomen. Met deze maatregel kan de kwaliteit van het aanbod tevens worden verhoogd aangezien akkers naargelang van het ras selectief uit de productie kunnen worden genomen.

Rooien brengt de verplichting met zich mee dat het van de maatregel profiterende areaal tot eind 2003 niet opnieuw met hop mag worden beplant.

In het kader van deze twee maatregelen wordt voor de uit productie genomen of gerooide oppervlakten **een vergoeding van 480 euro/ha** toegekend, een bedrag dat derhalve gelijk is aan dat van de productiesteun. De teler dient bepaalde voorwaarden voor goed landbouwkundig gebruik in acht te nemen, met name ten behoeve van het behoud van de uit productie genomen hopakkers.

1.4 Certificeringssysteem voor hop

Uit hoofde van de GMO dient **hop** voordat deze op de markt kan worden gebracht **een certificeringsprocedure te doorlopen** waarmee kan worden aangetoond dat aan de minimale kwaliteitseisen is voldaan.

De kwaliteitscertificering geeft tevens informatie over de herkomst van de hop en het productiejaar. De certificering dient plaats te vinden voordat de hop wordt bewerkt en vóór 31 maart van het jaar volgend op het oogstjaar. Het certificaat voor de hop en zijn afgeleide producten geldt tijdens de gehele productie- en afzetketen tot het eindstadium in de brouwerij.

De certificering is tevens van toepassing op geïmporteerde producten op grond van gelijkwaardige regels.

1.5 Handelsverkeer met derde landen

Op de invoer van hop uit derde landen zijn ad valorem-rechten en vrijwaringsmaatregelen bij verstoring van de markt van toepassing.

Op de uitvoer is geen enkele maatregel van toepassing.

Opgemerkt dient te worden dat hop en hopproducten slechts mogen worden in- en uitgevoerd indien de kwaliteitskenmerken ten minste overeenkomen met die welke zijn vastgesteld voor hop en hopproducten die in de Gemeenschap worden geoogst en vervaardigd en een certificeringsprocedure hebben doorlopen. De kwaliteit van ingevoerde hop wordt gewaarborgd door een door de bevoegde instantie van het derde land afgegeven gelijkwaardige verklaring.

1.6 Begrotingsaspecten

De uitgaven ten laste van de begroting voor de GMO voor hop geven de volgende ontwikkeling te zien:

1997	13,0 miljoen euro	2001	12,5 miljoen euro
1998	12,8 miljoen euro	2002	12,5 miljoen euro
1999	12,6 miljoen euro	2003	13,0 miljoen euro
2000	12,5 miljoen euro		

Sinds de hervorming van 1997 wordt de begroting voor hop derhalve gekenmerkt door stabiele uitgaven, ook al neemt het hopareaal af. De oppervlakten waarop bijzondere maatregelen – uit productie nemen en/of rooien – van toepassing zijn profiteren namelijk van dezelfde bedragen als die voor geoogste oppervlakten.

2. ALGEMEEN OVERZICHT VAN DE SECTOR

2.1 Hopproductie wereldwijd

In de periode 2000–2002 werd wereldwijd gemiddeld 97 125 ton hobbellen geproduceerd. Vergeleken met de periode 1995–1997 is de productie met 25 467 ton afgenomen, oftewel 21 % (zie tabel I.B).

In diezelfde periode is het aantal hopakkers wereldwijd met 26 % afgenomen (zie tabel I.A).

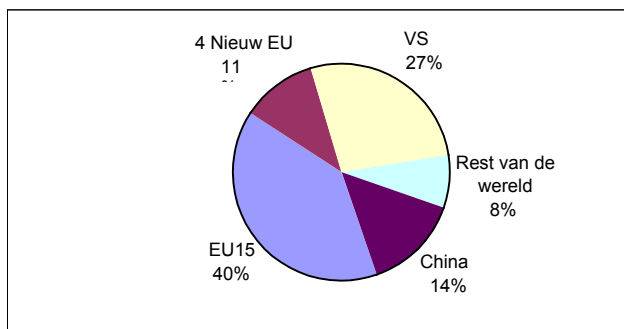
De Europese Unie van de vijftien is 's werelds grootste hopteler met 40 % van de wereldproductie. Na de aanstaande uitbreiding zal de Europese Unie meer dan de helft van de wereldproductie voor haar rekening nemen.

De Verenigde Staten nemen de tweede plaats in met 27 % van de wereldproductie. Het hopareaal in de Verenigde Staten is tussen 1995–1997 en 2000–2002 met 22 % afgenomen (EU: -17 %). De productie van hobbellen in de VS is in diezelfde periode met 16 % gedaald (EU: -15 %).

In de Verenigde Staten wordt de voorkeur gegeven aan de teelt van rassen die zeer rijk zijn aan alfazuur; sommige rassen bevatten tot 15 % alfazuur.

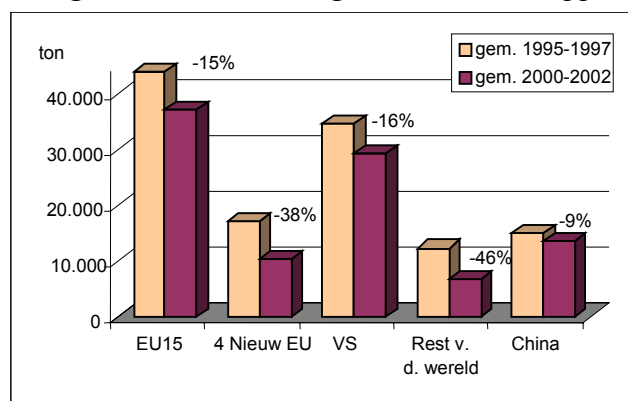
China komt op de derde plaats met 14 % van de wereldproductie. Volgens de beschikbare statistische gegevens zijn de gemiddelde geproduceerde hoeveelheden in China tussen 1995-1997 en 2000–2002 met 9 % afgenomen. China stelt zich echter steeds meer open voor de wereldhandel en beschikt over groot potentieel om zijn productie uit te breiden.

Afbeelding 2.1.a: Verdeling van de wereldhopproductie in 2002

Bron: Samengesteld door het Directoraat-generaal Landbouw aan de hand van gegevens van de IHGC (International Hop Growers Convention)

Afbeelding 2.1.b: Ontwikkeling van de wereldhoppductie

Bron: Samengesteld door het Directoraat-generaal Landbouw aan de hand van gegevens van de IHGC (International Hop Growers Convention)

2.2 Hoppductie binnen de Europese Unie

2.2.1 Areaal

Het hopareaal in de Europese Unie is tussen 1995–1997 en 2000–2002 met 4 576 ha geslonken, oftewel een afname van 17 %.

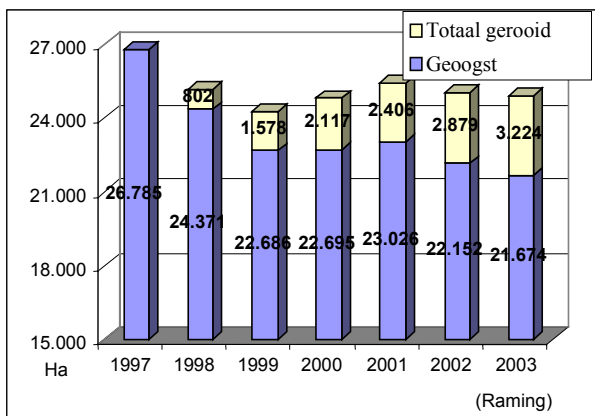
De hopteelt vertoont een dalende trend in alle producerende lidstaten, met uitzondering van Frankrijk. De afname is bijzonder merkbaar in Ierland, Portugal en met name het Verenigd Koninkrijk (-43 %) (zie tabel 1A).

In het kader van de tijdelijke bijzondere maatregelen hebben vijf lidstaten – België, Duitsland, Oostenrijk, Portugal en het Verenigd Koninkrijk – de maatregelen voor het tijdelijk uit de productie nemen of rooien van oppervlakten uitgevoerd.

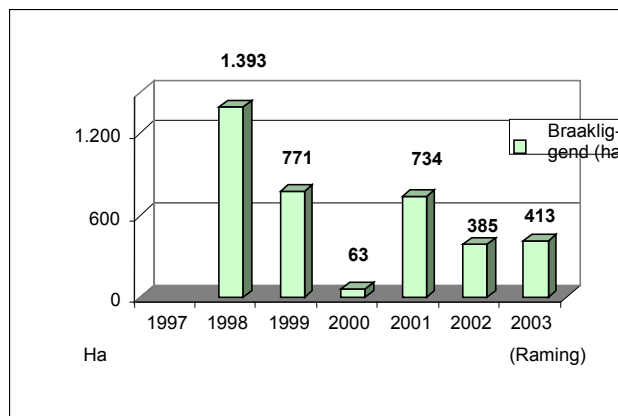
Na afloop van het vijfde jaar van het programma (eind 2002) is 2 879 ha **gerooid**. Gezien de verwachtingen voor 2003 wordt het totaal geraamd op 3 224 ha (**oftewel een afname van 12 %** vergeleken met 1997). Daarnaast is ongeveer 1 454 ha gerooid buiten het programma om.

Het aantal **uit productie genomen hectares schommelt sterk van jaar tot jaar**, waardoor het productiepotentieel zeer flexibel is. De betreffende oppervlakten zijn echter relatief marginaal. In het eerste jaar waarin dit stelsel werd toegepast (1998) werd slechts 1 393 ha uit productie genomen, dit is 5 % van het bebouwde areaal. Vervolgens varieerde dit aantal tussen de 400 en 700 ha.

Afbeelding 2.2.1.a: Geogste en gerooide oppervlakten die profiteren van tijdelijke bijzondere maatregelen

Afbeelding 2.2.1.b: Uit productie genomen oppervlakten die profiteren van tijdelijke bijzondere maatregelen

Bron: Mededeling van de lidstaten

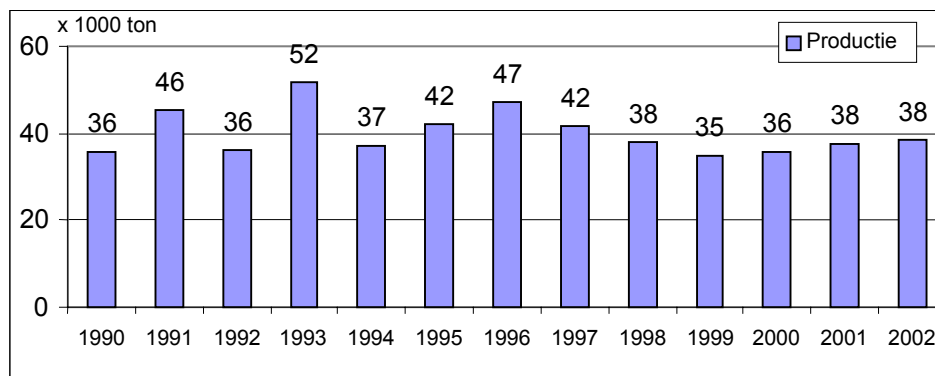
2.2.2 Productie

In 2002 **produceerde de Europese Unie** 38 380 ton hopbellen. In datzelfde jaar werd 3 466 ton alfazuur geproduceerd, waardoor de opbrengst aan alfazuur neerkwam op 9 % (zie tabel 1C).

Duitsland produceert 32 271 ton hop en neemt daarmee 84 % van de productie van de Europese Unie voor zijn rekening. De overige productie vindt plaats in zeven andere lidstaten, waarvan de drie belangrijkste het Verenigd Koninkrijk (6 %), Spanje (4 %) en Frankrijk (3 %) zijn.

De productie in de Europese Unie is de laatste jaren voortdurend **ingekrompen**, maar de afname is minder groot dan die op wereldniveau. De gemiddelde productie over de laatste drie jaar (2000-2002) bedraagt slechts ca. 86 % van de gemiddelde productie over 1995-1997. De productieafname van alfazuur is aanzienlijk kleiner; de afgelopen zes jaar is de productie hiervan slechts met 5 % gedaald van 3 663 ton naar 3 466 ton. Vanaf 2000 heeft de productie zich gestabiliseerd, hetgeen het resultaat was van bepaalde optimistische marktverwachtingen die voortduurden in 2001 en 2002. De afgelopen drie jaar maakte de markt namelijk een aantal tijdelijke oplevingen door, met name dankzij uitvoermogelijkheden ten gevolge van een gunstige wisselkoers tussen de euro en de dollar.

Afbeelding 2.2.2: Ontwikkeling van de hopproductie in de Europese Unie

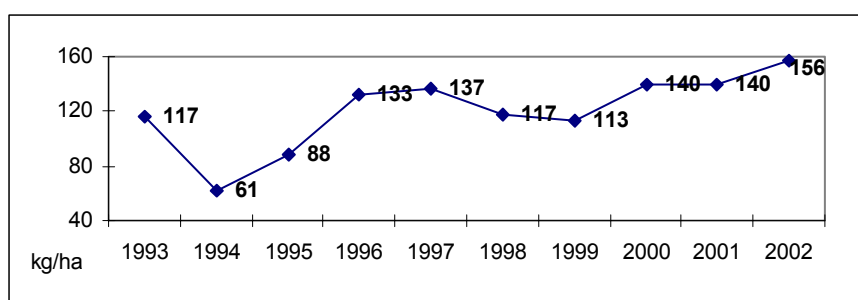
Bron: Mededelingen van de lidstaten

2.2.3 Opbrengsten

Tussen de perioden 1995–1997 en 2000–2002 blijkt dat de **landbouwopbrengst van hobbellen** in de Europese Unie met 2 % is toegenomen van 1,61 ton/ha tot 1,65 ton/ha. Opgemerkt dient te worden dat de landbouwopbrengsten in de Verenigde Staten in diezelfde perioden met 9 % zijn toegenomen van 1,96 ton/ha tot 2,14 ton/ha.

De **opbrengst aan alfazuur** is tussen deze twee perioden in de Europese Unie toegenomen met 22 % en in de VS met 28 %. De gemiddelde opbrengst aan alfazuur ligt in de VS echter aanzienlijk hoger dan die in de Europese Unie (156 kg/ha in 2002 in de EU tegen 267 kg/ha in de VS) (zie tabel 1D).

Afbeelding 2.2.3: Ontwikkeling van de opbrengst aan alfazuur in de Europese Unie

Bron: Mededelingen van de lidstaten

2.2.4 Structuur van de productie

Hoewel het **aantal bedrijven** dat zich bezighoudt met de hopteelt **voortdurend afneemt** (4 123 bedrijven in 1997 tegen 2 846 bedrijven in 2002, oftewel -31 %), neemt de gemiddelde oppervlakte per bedrijf toe; in 1997 bedroeg deze 6,5 ha en in 2002 7,8 ha (+ 20 %).

De gemiddelde oppervlakte verschilt sterk per lidstaat. De allergrootste hopbedrijven bevinden zich in het Verenigd Koninkrijk (gemiddeld 11,62 ha in 2002), Duitsland (gemiddeld 9,45 ha) en Frankrijk (gemiddeld 7,49 ha) (zie tabel 2).

Het gaat voornamelijk om sterk gespecialiseerde familiebedrijven waarbij twee derde van het werk door familieleden wordt verricht en een derde door ingehuurd personeel.

Volgens gegevens van het ILB voor Beieren, de grootste productieregio van de Europese Unie, stijgt de gemiddelde leeftijd van de telers licht: van 47 jaar in 1990 naar 52 jaar in 2000.

2.2.5 Productiekosten en -opbrengsten

Volgens de door het ILB⁵ verzamelde agrarische boekhoudgegevens over de jaren 1998 tot en met 2000 bedroegen de productiekosten in Beieren, het meest representatieve productiegebied van de Gemeenschap, gemiddeld 4 805 euro/ha. In hetzelfde gebied bedroegen de opbrengsten 5 537 euro/ha (zie tabel 3).

⁵ De cijfers zijn berekend aan de hand van de agrarische boekhoudgegevens die het ILB heeft verzameld op een aantal bedrijven in Beieren waar hop meer dan 40 % van het inkomen van de telers uitmaakte.

2.2.6 Geteelde hoprassen

Op meer dan de helft van het huidige areaal van de Europese Unie (12 000 ha, oftewel 55 % van het totale hopareaal) worden **aromatische hoprassen** geteeld.

Het areaal voor de teelt van **bittere hoprassen** is de afgelopen jaren stabiel gebleven (ca. 10 000 ha). Daarnaast zien we dat een aantal rassen volledig is verdwenen (het grootste deel hiervan was van ondergeschikt belang, met uitzondering van één ras dat in Spanje op grotere schaal werd geteeld) en dat de rassen met een hoog alfazuurgehalte (zgn. super-alfarassen) sterk in opkomst zijn.

Afbeelding 2.2.6.a: Productie van aromatische en bittere hoprassen in 2002 in de Europese Unie

2002 hoprassen	areaal (ha)	in %	productie (ton)	in %	opbrengst (t/ha)	% alfa
aromatische	12 260	55 %	20 721	54 %	1,69	5,84 %
bittere	9 835	44 %	17 577	46 %	1,76	12,81 %
andere	56	0 %	82	0 %	1,46	5,50 %
Totaal	22 151	100 %	38 380	100 %	1,73	9,03 %

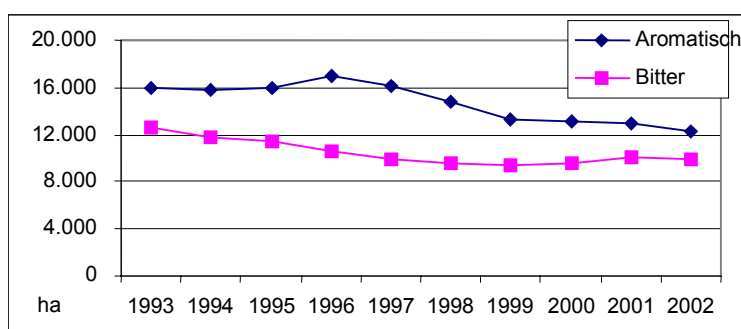
Bron: Mededelingen van de lidstaten

In het kader van de **omschakeling op andere rassen** hebben de GMO-maatregelen een beslissende rol gespeeld bij het bevorderen van de verspreiding van de teelt van bittere super-alfarassen. Hierdoor konden met name de traditionele bittere rassen Brewer's Gold en Northern Brewer worden vervangen, aangezien deze rassen op de wereldmarkt steeds moeilijker konden concurreren met de Amerikaanse super-alfarassen. In Duitsland heeft men de teelt van het aromatische ras Hersbrucker stopgezet, aangezien hiervoor geen afzetmarkt meer was.

Tussen 1986 en 1997 werd op 3 241 ha naar andere rassen overgeschakeld, hetgeen overeenkwam met 12,4 % van het areaal van de Gemeenschap in 1987. Er is hoofdzakelijk overgeschakeld op alfarassen en super-alfarassen (ca. 71 % van het totaal).

Tabel 4 in de bijlage bevat een overzicht van de omschakelingen op andere rassen tussen 1997 en 2002.

Afbeelding 2.2.6.b: Ontwikkeling van aromatische en bittere hoprassen in de Europese Unie

Bron: Mededelingen van de lidstaten

3. HOPMARKT

3.1 Afzet

Hop wordt verkocht via de spotmarkt of op basis van vooraf gesloten contracten met een looptijd van doorgaans drie tot vijf jaar.

In de Europese Unie is de hopverkoop op contractbasis gedaald van 72 % in 1997 tot 61 % in 2002. **De “contractmarkt” vertoont de tendens in te krimpen** aangezien de hopverwerkende industrie de voorkeur geeft aan de spotmarkt, die een steeds breder aanbod biedt tegen prijzen die lager liggen dan op de contractmarkt. Het contract blijft echter nog steeds een door de telers gewaardeerde verkoopmethode, met name omdat de contractprijzen over langere perioden stabiel blijven.

De vraag is afhankelijk van steeds grotere brouwerijen wier inkoopbeleid verandert naargelang van de smaak van de consument. Zij hebben bovendien vaak de beschikking over voorraden van vorige oogsten, waarvan de telers geen gegevens hebben.

3.2 Prijzen

Het onderzoek heeft betrekking op de ontwikkeling van de hoprassen die op contractbasis en via de spotmarkt op de markt zijn gebracht in de periode 1993–2002 (zie afbeelding 3.2 en tabel 5).

De prijzen bij contractverkoop van aromatische rassen namen tot 1999 toe om vervolgens af te nemen tot 2002. Voor de bittere rassen zijn de prijzen bij contractverkoop in 2001 en 2002 echter weer gestegen, aangezien deze rassen toen weer meer in de smaak lagen en het aanbod op de wereldmarkt was ingekrompen⁶.

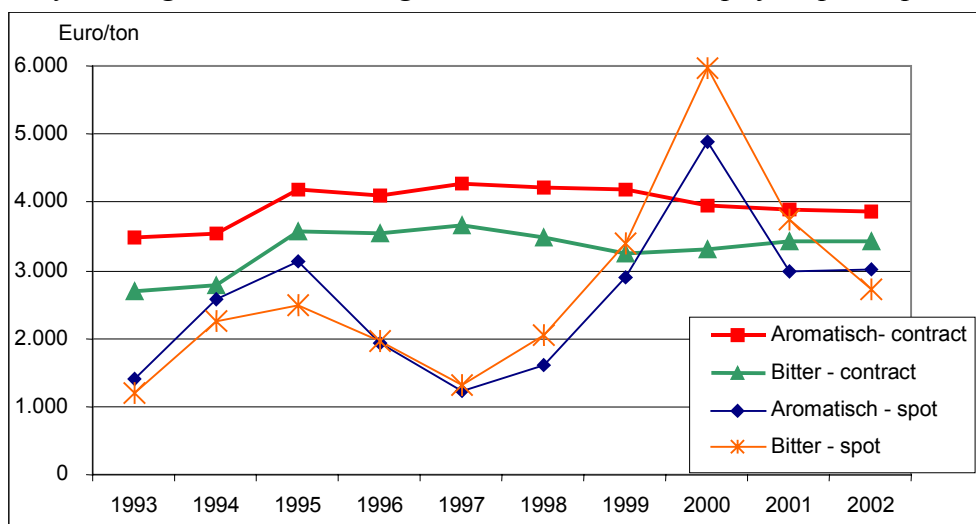
De prijzen van producten die op de spotmarkt zijn afgezet hebben veel grotere fluctuaties doorgemaakt voor alle rassen en zijn tussen 1993 en 2002 meer dan verdubbeld. Zoals reeds hierboven is vermeld, is de spotmarkt veel actiever geworden aangezien de industrie minder afhankelijk werd van het product en derhalve een groter interesse toonde voor de producten op deze markt.

Het is tevens van belang op te merken dat **de prijzen op de spotmarkt de prijzen bij contractverkoop sterk zijn genaderd**. De verhouding tussen de gemiddelde prijzen van de spotmarkt en die bij contractverkoop is gestegen van 41 % in 1993 tot 79 % in 2002.

De aromatische rassen leveren minder opbrengsten op en zijn moeilijker te telen, waardoor de prijs van oudsher hoger ligt dan die van de bittere rassen. Het prijsverschil tussen de aromatische en de bittere rassen vertoont echter de tendens af te nemen, aangezien de vraag naar aromatische rassen afneemt en de nieuwe super-alfarassen bovendien rijker zijn aan alfazuur en derhalve een grotere marktwaarde hebben.

⁶ Een gedeelte van de voorraden van de pools in de VS is namelijk door een brand verwoest.

Afbeelding 3.2: Ontwikkeling van de communautaire prijzen per hopras

Bron: Mededelingen van de lidstaten

3.3 Voorraden bij de telers

Uit de door de lidstaten verstrekte gegevens blijkt dat de voorraden in **2001 en 2002 sterk zijn toegenomen**, terwijl deze voordien volledig verwaarloosbaar waren (tabel 6).

Deze stijging was nog groter in 2002 en vertegenwoordigde 36,1 % van de productie, die echter relatief stabiel is gebleven. Deze voorraden betreffen in gelijke mate de aromatische en de bittere hoprasen.

Opgemerkt zij dat de gegevens over de voorraden betrekking hebben op de maand maart van elk jaar. Volgens bepaalde recentere informatie uit professionele bron⁷ zouden deze voorraden uiteindelijk wel op de markt zijn gebracht. De situatie in 2001 en 2002 blijft echter nieuw en is waarschijnlijk een signaal dat hop de laatste jaren moeilijker op de markt kan worden gebracht. Momenteel zouden volgens de betrokken telers grote voorraden bestaan bij de brouwerijen.

3.4 Ontwikkeling van de handel

Sinds 1993 schommelt de **uitvoer** van de Europese Unie tussen de 20 000 en 24 000 ton equivalent hopbellen⁸. Meer dan de helft van de communautaire hopexport bestaat uit samengeperste hop (pellets) of hopextracten.

De **invoer** is daarentegen gelijkmatig gedaald, maar is sinds 2000 stabiel gebleven op ongeveer 11 500 ton equivalent hopbellen (zie tabellen 7 en 8).

De Europese Unie is derhalve van oudsher een netto-exporteur, maar is bovenal **de spil van de wereldhopmarkt**. Het positieve saldo is in de jaren 1998 en 1999 toegenomen en ligt sindsdien rond de 10 000 ton.

De VS zijn de belangrijkste handelspartner van de Europese Unie en dientengevolge de tweede speler op de wereldmarkt. Dit land is namelijk goed voor 45 % (5 049 ton in 2002) van onze import en 17 % (3 673 ton in 2002) van onze export. Ongeveer 50 % van de export

⁷ Informatie die telers hebben verstrekt tijdens de vergadering van de permanente Groep van 12.6.2003.

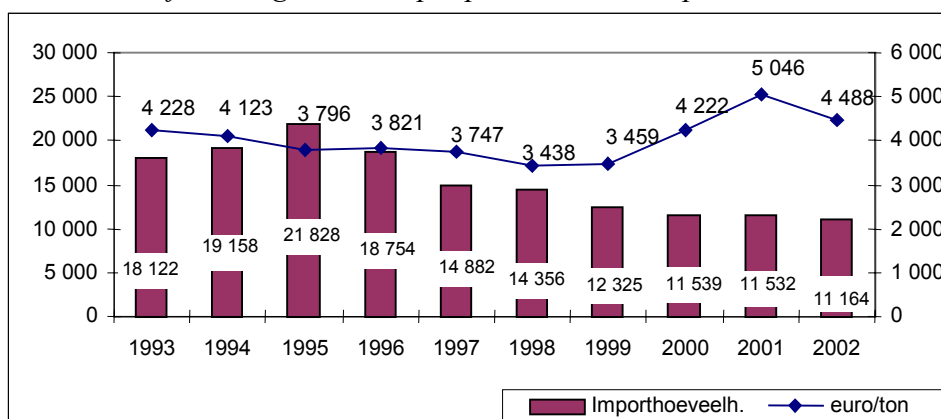
⁸ De hoeveelheden pellets en extracten van hop zijn uitgedrukt in hopbellen, teneinde de cijfers met elkaar te kunnen blijven vergelijken, met name in verhouding tot de geproduceerde hoeveelheden.

van de Europese Unie bestaat uit kleine hoeveelheden die naar zeer veel verschillende derde landen worden uitgevoerd, terwijl onze import voornamelijk afkomstig is van vier producerende derde landen.

De twee andere belangrijkste afnemers van hop van de Europese Unie zijn Rusland (3 733 ton export in 2002) en Japan (2 732 ton export in 2002).

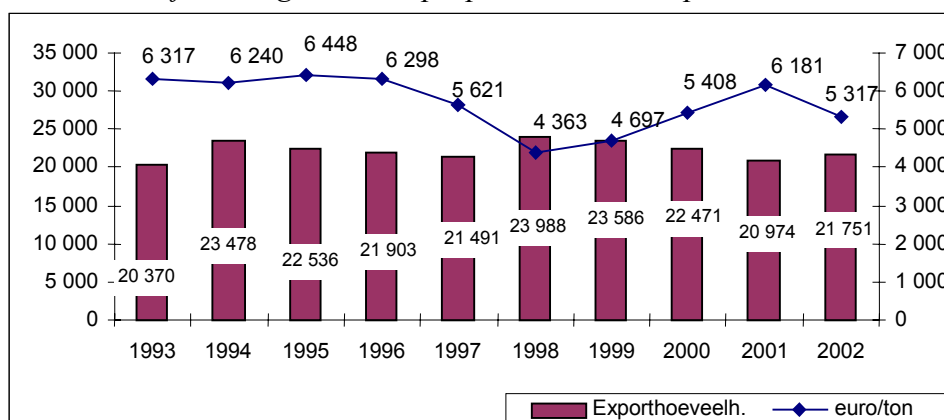
Tsjechië, Australië en Slovenië met respectievelijk 2 000, 1 100 en 1 000 ton equivalent hobbellen zijn de belangrijkste leveranciers van de Europese Unie.

Afbeelding 3.4.a: Hopimport van de Europese Unie

Bron: EUROSTAT

Afbeelding 3.4.b: Hopexport van de Europese Unie

Bron: EUROSTAT

4. VOORUITZICHTEN IN HET KADER VAN DE UITBREIDING

Met de toetreding van tien nieuwe lidstaten, en met name van vier producerende landen (Tsjechië, Polen, Slovenië en Slowakije) zal het hopareaal van de Europese Unie met ongeveer 50 % toenemen (ca. 10 000 ha) en de productie met ongeveer 29 % (ca. 11 000 ton).

De nieuwe lidstaten produceren hoofdzakelijk aromatische rassen, hoewel er steeds meer alfazuurrijke rassen worden geteeld. In Polen hebben deze laatste rassen momenteel zelfs de overhand.

Tussen 1997 en 2002 is het hopareaal in de vier betrokken landen met 18 % ingekrompen, hetgeen overeenkomt met de afname die in de Unie van de vijftien is geconstateerd. In diezelfde periode is de productie met 32 % gedaald. Het aandeel van de alfarassen is toegenomen van 5,4 % tot 13 % van de productie.

5. EVALUATIES

5.1 Werking van de markt

De kern van het probleem op de hopmarkt kan worden samengevat in twee opvallende verschijnselen die het afgelopen decennium hun stempel op de markt hebben gedrukt en die de laatste jaren nog duidelijker naar voren zijn gekomen.

- 1 De voorkeur van de consument evolueert in de richting van bieren met een lagere hopdosering, waardoor de vraag naar hop is afgenomen.
- 2 De omschakeling op rassen met een hoog alfazuurgehalte heeft gezorgd voor een breed aanbod van deze rassen op een markt waar de vraag aanzienlijk afneemt. Door de introductie van nieuwe rassen die rijk zijn aan alfazuur is de productiesector dus verzwakt, waardoor de teler een marginale winst behaalde terwijl de industrie profiteerde van hop met een steeds hoger alfazuurgehalte zonder dat zij daar evenredig meer voor moest betalen.

Door deze situatie werd het noodzakelijk het hopareaal in te krimpen.

In de loop van 2001 en 2002 hebben de telers (en/of producentengroeperingen) echter duidelijk laten merken dat ze enigszins terughoudend zijn in het volgen van deze ontwikkeling. Het directe gevolg was dat het moeilijker werd hop op de markt te brengen en dat voorraden ontstonden.

De prijzen ontwikkelen zich nog steeds op complementaire wijze tussen de “contractmarkt”, die ongeveer 60 % voor zijn rekening neemt, en de spotmarkt, die tot 40 % is toegenomen. Het resultaat is een evenwicht tussen de twee verkoopmethoden waarmee voor de telers een billijke basisprijs, de contractbasis, kan worden gewaarborgd. Bovendien kunnen de hopverwerkende industrieën profiteren van een aanbod tegen aantrekkelijke prijzen op de spotmarkt. Daarnaast vervullen deze industrieën nog steeds een groot gedeelte van hun behoeften op contractbasis.

De posities van de betrokkenen zijn gewijzigd, en vooral de positie van de afnemers (de industrie) is versterkt. Aangezien de behoeften zijn afgenomen en er nog steeds een overvloedig aanbod is, kon de hopverwerkende industrie steeds minder afhankelijk van de markt worden en had zij geen baat meer bij het opbouwen van relaties met de telers op langere termijn via contractverkoop.

De markt van de Europese Unie blijft echter coherent dynamisch; het aanbod past zich aan aan de tendens dat het gebruik van hop geleidelijk afneemt. Een nieuw evenwicht zou kunnen worden bereikt naargelang op andere rassen wordt overgeschakeld en de behoeften van de industrie zich ontwikkelen.

De markt van de Europese Unie zal niet aan belang inboeten als spil van de wereldmarkt en ten gevolge van de uitbreiding zal ontwikkeling ervan in de toekomst overwogen dienen te worden. In de nieuwe producerende lidstaten zal de eis tot omschakeling echter worden benadrukt. Integratie in de communautaire markt brengt voor de telers van de nieuwe lidstaten aanzienlijke voordelen met zich mee.

5.2 Werking van de GMO

De productiesteun was zonder meer een door de telers zeer gewaardeerd steuninstrument. Deze steun was van belang aangezien de rendabiliteit van de teelt hiermee op een aantrekkelijk niveau kon worden gewaarborgd, rekening houdend met de structurele en beheersinvesteringen die voor deze teelt noodzakelijk zijn. Doordat een voor de teler acceptabele rendabiliteitsdrempel in stand werd gehouden, stopten minder telers met de productie van hop en kon de sector overleven.

Op het moment waarop de balans wordt opgemaakt dient tevens te worden benadrukt dat deze steun op doorslaggevende wijze een bijdrage heeft geleverd aan:

- het voortbestaan van de hopteelt die in bepaalde streken een karakteristiek onderdeel van het landschap vormt;
- de instandhouding van een florerende lokale economie, en met name van de werkgelegenheid op familiebedrijven, met een steun/opbrengstenverhouding die op begrotingsvlak acceptabel is (ca. 8 %) en op economisch en sociaal vlak gunstig uitpakt.

De producentengroeperingen vormen de spil van de werking van de GMO voor hop.

Hun rol heeft overwegend betrekking op technische bijstand en beleid op het gebied van de hopproductie en -verkoop in de Europese Unie. Ze vormen een interactieve schakel tussen de productie en toepassing van hop en in deze rol zijn ze de belangrijkste spelers op de markt.

Telers hebben de mogelijkheid gekregen hun productie of een gedeelte hiervan zelf op de markt te brengen. Deze flexibiliteit werd alom gewaardeerd en heeft een bijdrage geleverd aan het benadrukken van het belangrijkste marktscenario.

Met betrekking tot **de inhouding op het steunbedrag** en het beheer van deze middelen is geconstateerd dat alle lidstaten er een andere benadering op na houden, waardoor de vraag zich opwerpt of een dergelijke maatregel wel in stand zou moeten worden gehouden. De maatregel waarbij een gedeelte van de steun op het niveau van de producentengroeperingen kon worden ingehouden en beheerd is namelijk door slechts één lidstaat regelmatig toegepast. Zelfs als deze maatregel als positief beoordeeld zou kunnen worden, kunnen er vraagtekens worden geplaatst bij communautaire meerwaarde ervan. We zien namelijk dat:

- het wenselijk zou zijn het steunbedrag in zijn totaliteit aan de teler uit te betalen, aangezien dit transparanter en eenvoudiger is;
- met een voorziening op vrijwillige basis dezelfde doelstellingen en resultaten nagestreefd en behaald zouden kunnen worden. Indien noodzakelijk zouden de producentengroeperingen kunnen besluiten om op basis van een interne kaderregeling en nationaal burgerlijk recht dit bedrag in te houden op de aan de telers te betalen prijs. De administratie inzake het beheer van de maatregel, met name inzake de uit te voeren controles, zou dan aanzienlijk kunnen worden vereenvoudigd.

De bepaling dat de steun via de producentengroeperingen moet worden uitbetaald zou een “conditio sine qua non” moeten blijven om van de steun te kunnen profiteren. Deze voorwaarde is ruimschoots voldoende om ervoor te zorgen dat de telers er belang bij hebben zich bij een groepering aan te sluiten.

Met de GMO voor hop van 1971 werd een **certificeringssysteem** ingevoerd. Verbetering van de kwaliteit van hop is een van de doelstellingen van de GMO, die erop toeziet dat minimale kwaliteitsnormen worden gewaarborgd.

Met deze certificeringsprocedure kan de kwaliteit van de op de markt gebrachte hop worden gewaarborgd en wordt een bijdrage geleverd aan een transparantere markt. Dit instrument speelt een belangrijke rol voor de teler, aangezien de op de markt verkregen prijs tevens van de kwaliteit van de hop afhangt. Deze procedure is bovendien van groot belang voor de hopverwerkende industrie.

De bijzondere maatregelen hebben een belangrijke rol gespeeld bij de noodzaak:

- in te spelen op een conjunctuur met een vraag van een volatiele markt
- de hopproductie structureel en voortdurend aan te passen aan de eisen van de markt.

Het bedrag van de toegekende steun was bovendien even hoog als de winst bij effectieve productie, waardoor de winstderving en de omschakelingskosten van de telers hiermee deels konden worden gedekt.

Het rooien van hopakkers was een maatregel die volledig was gefundeerd op een situatie waarin de hopproductie structureel diende te worden aangepast aan de vraag, zowel met betrekking tot de kwantiteit als de gevraagde rassen. Deze absolute noodzaak om een evenwicht te vinden verklaart waarschijnlijk waarom telers in sommige lidstaten extra oppervlakten hebben gerooid zonder daarbij de steun in het kader van de bijzondere rooimaatregelen te hebben aangesproken.

De vraag of er een even groot aantal hopakkers gerooid zou zijn indien deze maatregel er niet zou zijn geweest, is zonder meer relevant. De indruk is dat de hopteler met de rooivergoeding kon overschakelen naar bijvoorbeeld akkerbouwgewassen, aangezien het steunbedrag hiervan iets hoger lag dan dat van de rechtstreekse steun voor deze gewassen.

De grootste moeilijkheid voor de teler bij het omschakelen is namelijk een alternatief te vinden dat wat gebruik betreft vergelijkbare mogelijkheden kan bieden. De omschakeling op akkerbouwgewassen is derhalve aantrekkelijk, aangezien hiermee geen grote investeringen of technische problemen gemoeid zijn, maar het gebruik zou aanzienlijk afnemen en derhalve ook de inkomsten van de teler.

Het tijdelijk uit productie nemen van hopakkers is een maatregel die gericht en sporadischer is toegepast. Deze maatregel bleek echter essentieel bij het oplossen van de afzetproblemen op de conjunctuurmarkt. Hiermee kon het hoofd worden geboden aan problemen op korte termijn rond het op de markt brengen van hop en kon tevens selectie van het aanbod plaatsvinden. De aantrekkingskracht van deze maatregel was voor de teler echter gering. Het tijdelijk uit productie nemen van hopakkers bracht namelijk de verplichting met zich mee om deze akkers te onderhouden. De teler zag zich daarnaast geplaagd voor het probleem van het zoeken naar een alternatief gebruik en de daarmee gepaard gaande aanzienlijke inkomstendaling.

Over het algemeen kon met de combinatie van deze twee bijzondere maatregelen met elk een ander doel **op doeltreffende wijze een evenwicht worden gevonden** in de hopsector.

Zijn deze maatregelen op dit moment nog steeds relevant? Het antwoord is waarschijnlijk dat de huidige invulling van deze maatregelen achterhaald is, maar dat ze weer zouden kunnen worden ingevoerd op een andere basis die beter zou kunnen aansluiten op de eisen van de sector in de toekomst.

6. CONCLUSIES

De hopmarkt richt zich hoofdzakelijk naar de eisen van de brouwerijen, die steeds minder hop nodig hebben. Dit element speelt op langere termijn een bepalende rol. Het is in de afgelopen tien jaar een overheersende factor geweest en waarschijnlijk zal het dit in de toekomst ook blijven.

De productie is sterk afhankelijk van de marktopbrengsten en moet zich dus aanpassen in een voortdurend streven naar een nieuw marktevenwicht.

De gemeenschappelijke marktordening heeft een rol gespeeld die in overeenstemming was met de marktdynamiek. De productiesteun werd vastgesteld op een niveau dat goed aansloot bij het hoofddoel, namelijk de telers te ondersteunen zonder hen van de steun afhankelijk te maken.

De bijzondere maatregelen hebben de voor het herstel van het evenwicht tussen vraag en aanbod noodzakelijke aanpassingen gemakkelijker helpen maken. Het betreft enerzijds conjuncturele aanpassingen via het tijdelijk uit productie nemen van hoppercelen, en anderzijds structurele aanpassingen via definitieve rooiing.

De producentengroeperingen hebben een belangrijke rol gespeeld in de afzet en de sturing van de productie.

Dankzij de certificering en de kwaliteitsnormen kon de goede kwaliteit van de communautaire hop worden gehandhaafd en konden de op de communautaire markt gebrachte producten voortdurend worden gecontroleerd.

De gemeenschappelijke marktordening voor hop zal ook belangrijk blijven nu de Europese Unie wordt uitgebreid en de sector zijn betekenis zal zien toenemen niet alleen uit het oogpunt van de productie, maar ook uit dat van het aandeel in de wereldhandel.

Tegen de achtergrond van een dalende vraag op de markt is het **algemene oordeel** over de toepassing van de regelingen voor de sector hop en over het functioneren van de hopmarkt **positief**.

De vraag die moet worden beantwoord, is dus in hoofdzaak hoe via de gemeenschappelijke marktordening voor hop een nieuw perspectief op middellange en lange termijn kan worden geboden.

De toekomstige regeling zal aan drie cruciale eisen moeten voldoen:

1. de productie levensvatbaar houden

De productie dient levensvatbaar te blijven uit het oogpunt van kwaliteit en van een kritische massa bij de afzet. In het licht van de twee facetten van dit doel wordt gepleit voor **handhaving** van:

- a) de bepalingen betreffende de **certificering van het product**, waardoor wordt gezorgd voor een referentie niet alleen voor de communautaire markt, maar ook voor de wereldmarkt;
- b) de **centrale rol van de producentengroeperingen**, met name in het kader van de afzet en de sturing van de productie. Daarmee is niet gezegd dat er niet ook enige flexibiliteit zou mogen zijn voor de leden van producentengroeperingen die een deel van hun productie zelf wensen te verkopen.

2. zorgen voor economische voorwaarden die gunstig zijn voor de productie

De huidige economische voorwaarden voor de hopproductie, en vooral de **rentabiliteit van de teelt**, dienen te worden gehandhaafd om ervoor te zorgen dat de productie haar economische belang behoudt. Dit is ook van grote betekenis in het kader van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling, met name wat het behoud van het landschap en van de werkgelegenheid betreft. Daarom moet de hopproductie een perspectief op middellange en lange termijn worden geboden door te zorgen voor **stabiliteit van de huidige ontvangsten** via steun die gelijkwaardig is aan de huidige steun, en voor een **doeltreffendere en rechtstreekse overmaking van de steun**. Een dergelijke aanpak zal voor de telers een stimulans betekenen om in hopvelden te blijven investeren en door te gaan met de overschakeling op andere rassen.

3. zorgen voor flexibiliteit in het licht van de marktontwikkeling

Er dienen **alternatieven voor de telers** voorhanden te zijn want ook die zijn van belang om op conjuncturele of structurele marktcrisis te kunnen reageren. De teler moet zowel tijdelijk met de hopproductie kunnen stoppen als definitief op andere productievormen kunnen overschakelen.

De **toekomstige regeling** moet deze verschillende elementen bijeenbrengen in een **stelsel dat eenvoudig, flexibel en duurzaam** is voor de telers.

1. Integratie van de productiesteun voor hop in de ene bedrijfstoelage

Integratie van de productiesteunregeling in de bedrijfstoelageregeling waartoe in het kader van de hervorming van het GLB is besloten, zou het mogelijk maken de bovengenoemde doelstellingen te bereiken. Een **totale ontkoppeling van de steun** voor de hopteelt zou de teler immers een stabiel steunbedrag garanderen. Mocht de marktsituatie door structurele of conjuncturele oorzaken verslechteren, dan zou hij vrij kunnen beslissen om zijn productie tijdelijk stop te zetten of om zijn hopveld te rooien en over te schakelen op andere teelten.

De lidstaten zouden echter **maximaal 25 % van de productiesteun gekoppeld kunnen houden** om zo nodig rekening te houden met bijzondere productieomstandigheden of met specifieke situaties die meer regionaal van aard zijn. Om de telers ertoe aan te sporen zich te organiseren zouden de lidstaten kunnen besluiten om de toekenning van de gekoppelde steun of van een deel daarvan afhankelijk te stellen van toetreding tot een producentengroepering.

2. Wijziging van de huidige GMO

De regels inzake de certificering en de betrekkingen met derde landen zouden kunnen worden gehandhaafd. Wat de rol van de producentengroeperingen betreft, zou een eenvoudiger regeling dienen te worden vastgesteld.

BIJLAGE I

Geschiedenis van de GMO (1971 – 1997)

1. DE EERSTE 20 JAAR VAN DE GMO

De gemeenschappelijke marktordening in de sector hop is in 1971 vastgesteld met het doel de kwaliteit van de producten te verbeteren en een redelijke levensstandaard voor de telers te waarborgen.

De belangrijkste onderdelen van de basisverordening, die naderhand zijn gepreciseerd in bijzondere verordeningen van de Raad of de Commissie, zijn productiesteun, steun voor omschakeling op andere rassen, de certificeringsprocedure, de producentengroeperingen en de bepalingen betreffende de handel met derde landen.

1.1 Productiesteun

De Raad stelde jaarlijks het bedrag vast van de directe productiesteun per hectare per rassengroep van aromatische, bittere en andere rassen. Bij het vaststellen van het steunbedrag werd rekening gehouden met de marktsituatie, de te verwachten trend, de prijsontwikkeling op de markten buiten de Gemeenschap en de kostenontwikkeling. De steun werd uitbetaald in het jaar volgend op het oogstjaar.

1.2 Steun voor omschakeling op andere rassen

Teneinde te stimuleren dat telers rassen gingen telen die het best aansluiten op de behoeften van de markt, is eind 1987 steun voor omschakeling op andere rassen ingesteld. De bijzondere steun⁹ voor omschakeling op andere rassen bedroeg 2 500 ecu/ha en was beperkt tot 1 000 ha per lidstaat. Deze steun werd toegepast tot eind 1996.

1.3 Certificeringsprocedure

In het kader van het kwaliteitsbeleid bevat de GMO sinds het begin een certificeringsprocedure. Met de certificering wordt aangetoond dat alle op de markt gebrachte hop aan de minimale kwaliteitsnormen voldoet.

1.4 Producentengroeperingen

De producentengroeperingen speelden een centrale rol bij het op de markt brengen van hop. Voor het opstarten van nieuwe producentengroeperingen is voor een periode van maximaal tien jaar (tot augustus 1981) steun verleend die tevens medegefinancierd werd uit nationale begrotingsmiddelen. Toen Spanje en Portugal tot de Europese Unie toetraden, hadden zij recht op een subsidiabiliteitsperiode van vijf jaar, evenals het verenigde Duitsland en Oostenrijk. Deze steun werd aldus toegepast tot 31 december 1999.

⁹ Verordening (EEG) nr. 2997/87 van de Raad van 22 september 1987 (PB L 284 van 7.10.1987, blz. 20). Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 423/95 (PB L 45 van 1.3.1995, blz. 1).

1.5 Bepalingen betreffende de handel met derde landen

Op de invoer zijn ad valorem-rechten van het douanetarief van toepassing. In het kader van de handel met derde landen kunnen tijdelijke conservatoire maatregelen worden getroffen indien ten gevolge van de invoer dan wel uitvoer de communautaire markt ernstig wordt verstoord. Op de uitvoer is geen enkele maatregel van toepassing.

2. AANPASSINGEN IN 1992

Erkenning van de producentengroeperingen bracht onder meer met zich mee dat zij verplicht waren de gehele productie van hun leden op de markt te brengen.

In de praktijk bleek dat een groot deel van de producenten moeite had zich aan deze bepaling te houden. Om deze reden werd in 1992 een flexibelere regeling ingevoerd die gekoppeld was aan een strafsysteem waarbij het steunbedrag progressief werd verlaagd, in plaats van procedures in te voeren waarbij de erkenning van de in gebreke blijvende producentengroeperingen zou worden ingetrokken.

Zo wordt op grond van de in 1992¹⁰ gewijzigde basisverordening het steunbedrag dat is toegekend aan een erkende producentengroepering die niet de gehele productie van haar leden op de markt heeft gebracht progressief verlaagd (4 % voor de oogst van 1992, 8 % voor de oogst van 1993, 12 % voor de oogst van 1994, 15 % voor de oogst van 1995 en 15 % voor de oogst van 1996). De producentengroeperingen dienden de gehele productie van hun leden uiterlijk op 1 januari 1997 op de markt te brengen.

Op grond van de overgangsbepalingen diende ten minste 15 % van de toegekende steun te worden aangewend voor maatregelen om de markt te stabiliseren, alsmede voor acties om te voldoen aan de eisen van de markt en om de productie te verbeteren.

¹⁰ Verordening (EEG) nr. 3124/92 van de Raad (PB L 313 van 30.10.1992, blz. 1).

BIJLAGE II

Hop : technische toelichting

1. Beschrijving van het product

In botanisch opzicht behoort hop (*humulus lupulus*) tot dezelfde familie als hennep, namelijk die van de *Cannabinaceae*, en tot de familie der *Urticaceae*. Het is een tweehuizige plant, dat wil zeggen dat iedere plant slechts vrouwelijke of mannelijke bloemen draagt. Alleen uit de vrouwelijke bloemen komen vruchten voort, de zogenaamde hopbellen; deze bevatten lupuline, een gele substantie die zichtbaar wordt wanneer men een rijpe hopbel tussen de vingers fijnknijpt.

Het wortelstelsel van hop blijft jarenlang productief (over het algemeen ca. 20 jaar). Ieder jaar wordt bij de oogst het bovengrondse deel van de plant afgesnoeid. Hop is een klimplant die wel zeven meter hoog kan worden en waarvoor dus een steunstructuur (met staken, draden en lattenwerk) nodig is. Ook zijn de laatste jaren dwergrassen ontwikkeld (deze worden ongeveer 2,50 m hoog).

Voor de hopteelt is een bepaald klimaat en een bepaalde bodemgesteldheid nodig; zo wordt deze plant over het algemeen tussen de 35^e en 55^e breedtegraad (noorder- en zuiderbreedte) geteeld.

De kwaliteit van verse hop gaat snel achteruit door oxidatie; hop kan binnen een half jaar na de oogst tot wel 30 % van zijn bitterheid verliezen. Daarom wordt hop onmiddellijk na de oogst gedroogd, samengeperst en verpakt, of tot pellets (korrels) of hopextract verwerkt. Hopextract is, omdat het zo weinig volume heeft, gemakkelijker op te slaan en te gebruiken, en het is kwalitatief zeer stabiel, zodat steeds meer brouwers voor dit product kiezen.

2. Hoprassen

De hoprassen worden in drie groepen ingedeeld in overeenstemming met de geldende handelsgebruiken:

- aromatische rassen (met een laag gemiddeld alfazuurgehalte),
- bittere rassen (met een hoog tot zeer hoog gemiddeld alfazuurgehalte) en
- andere rassen, waaronder experimentele rassen; deze groep betreft slechts 0,25 % van het communautaire hopareaal.

Momenteel worden er in de Europese Unie ongeveer 25 aromatische rassen en 18 bittere rassen geteeld. De nieuwe rassen zijn het resultaat van meerdere jaren onderzoek en selectie. Voor het ontwikkelen van een nieuw ras is meer dan 12 jaar nodig; totdat dat nieuwe ras in volle productie is verstrijkt nog eens drie jaar, wat dus neerkomt op vijftien jaar in totaal.

Er wordt geselecteerd op een hogere opbrengst per hectare (bepalend voor het inkomen van de teler) en op een verbeterde resistentie tegen ziekten (geeft een hogere opbrengst en drukt de productiekosten). In dit verband kiezen telers voor hun nieuwe aanplant ook steeds vaker virusvrije planten en houden ze rekening met de landbouwtechnische aspecten (zoals de rijping van de planten, die bij sommige rassen vroeg in het jaar valt en bij andere laat, zodat de teler de oogst kan spreiden),

de groeikwaliteiten (sommige rassen klimmen beter en laten zich beter leiden) en het gehalte aan aromatische en bittere stoffen.

3. Toepassingen

Hop wordt voornamelijk gebruikt voor de bereiding van bier, maar ook wel voor de productie van cosmeticaproducten (zeep en shampoo), therapeutische producten (kalmerende thee) en huishoudelijke producten (kussenvulling).

Bij het gebruik van hop voor de bierbrouwerij is vooral de hoeveelheid **alfazuur** (het bittere bestanddeel van lupuline) van belang; in dat verband spreekt men van hopdosering (het aantal grammen alfazuur dat nodig is per hectoliter bier). Desalniettemin zijn ook de raskenmerken van groot belang voor het brouwen van bieren met een eigen karakter qua smaak en aroma.

Hoewel hop een belangrijk bestanddeel van bier is, dat de bitterheid en de smaak ervan bepaalt, en waardoor bier bewaard kan worden, zijn er maar zeer kleine hoeveelheden van nodig, namelijk tussen 40 en 200 gram hop per hectoliter bier; alles hangt natuurlijk af van het alfazuurgehalte van de hop (tot 14 % wat de super-alfarassen betreft) en van de hopdosering.

Als gevolg van de technologische vooruitgang neemt de hopdosering van jaar tot jaar af en bedraagt deze bijvoorbeeld in 2002 nog maar 5,3 gram alfazuur/hectoliter. Voor de bierproductie wereldwijd, die in 2003 naar schatting op 1 455 miljoen hectoliter uitkomt, is dus ongeveer 7 566 ton alfazuur nodig. De bierconsumptie is van jaar tot jaar licht toegenomen, met name in Azië en Latijns-Amerika. In West-Europa neemt deze echter licht af.

De smaak van de consument evolueert in de richting van steeds minder bittere bieren, waarvoor dus ook steeds minder hop nodig is. Een interessant gegeven is dat de hopcomponent ongeveer 0,3 % van de kosten (exclusief belasting) van de productie van bier uitmaakt (bron: HOPS USA juni 2003).

BIJLAGE III

Statistische tabellen

INHOUDSOPGAVE

	<u>blz.</u>
Table 1 A – Hop areas in the European Community and in the rest of the world (1993–2002)	25
Table 1 B – Hop production in the European Community and in the rest of the world (1993–2002).	26
Table 1 C – Alpha production in the European Community and in the rest of the world (1993–2002).....	27
Table 1 D – Alpha yields in the European Community and in the rest of the world (1993–2002).	28
Table 2 – Structure of production in different hop regions of production (1997–2002).....	29
Table 3 – Changes in returns and production costs in Bavaria (1997–2000).....	30
Table 4 – Changes in varieties (1997–2002).....	31
Table 5 – Hops average contract and spot market prices (1993–2002).....	32
Table 6 – Evolution of hops production & unsold quantities (1990–2002)	33
Table 7 – Development of EU hops imports (1993–2002)	34
Table 8 – Development of EU hops exports (1993–2002).....	35
Table 9 – Special temporary measures (STM) 1997–2003.....	36
Table 10 – EU hops consumption (1993–2002).....	37

TABLE 1 A

Hop Areas in the European Community and in the Rest of the World

Evolution 1993-2002

	Area under hops (ha)										change 95-97/00-02	% change 95-97/00-02
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002		
EC - Total	28.885	27.648	27.499	27.324	26.785	24.371	22.686	22.709	23.019	22.151	-4.576	-17%
Belgium	409	384	374	341	305	264	255	255	251	232	-94	-28%
Germany	23.015	21.930	21.885	21.813	21.381	19.683	18.299	18.598	19.020	18.352	-3.036	-14%
Spain	1.142	1.156	1.102	930	883	814	808	822	815	670	-203	-21%
France	670	670	670	710	774	799	814	815	816	816	98	14%
Ireland	13	13	8	7	7	7	7	2	2	2	-5	-71%
Austria	211	238	244	247	248	250	225	216	220	217	-29	-12%
Portugal	96	100	121	128	123	104	64	42	37	37	-85	-69%
United Kingdom	3.329	3.157	3.095	3.148	3.064	2.450	2.214	1.959	1.858	1.825	-1.222	-39%
Candidate Countries - Total	16.441	16.161	19.941	15.219	12.481	10.160	10.574	10.421	10.482	10.331	-5.469	-34%
Czech Rep.	10.400	10.200	10.070	9.355	7.036	5.697	5.991	6.095	6.075	5.968	-2.774	-31%
Poland	2.391	2.341	6.401	2.500	2.480	2.080	2.200	2.200	2.250	2.197	-1.578	-42%
Slovakia	1.200	1.200	1.100	1.000	800	450	450	350	350	350	-617	-64%
Slovenia	2450	2420	2370	2364	2.165	1.933	1.933	1.776	1.807	1.816	-500	-22%
Other countries - Total	45.795	42.977	38.693	34.424	31.024	25.581	24.592	25.892	25.004	23.518	-9.909	-29%
Australia	1.178	1.178	1.073	1.017	1.053	646	842	813	782	862	-229	-22%
Bulgaria	695	685	625	505	385	250	300	350	380	239	-182	-36%
China	8.000	8.500	7.050	6.600	4.392	4.276	4.385	4.708	4.813	5.642	-960	-16%
New Zealand	320	345	355	355	354	349	360	381	394	406	39	11%
Russia	3.600	3.500	3.500	2.788	1.697	1.330	1.640	1.587	1.100	862	-1.479	-56%
South-Africa	730	720	640	656	651	601	491	475	500	500	-157	-24%
U.S.A.	17.442	17.174	17.479	17.871	17.524	14.829	13.901	14.744	14.536	11.776	-3.939	-22%
Ukraine	6.580	5.363	5.033	3.545	1.900	1.200	1.334	1.572	1.428	1.809	-1.890	-54%
Yugoslavia	556	576	600	584	584	584	584	461	500	493	-105	-18%
Other Countries	6.905	4.936	2.338	503	2.484	1.516	755	801	571	929	n/a	n/a
World total	91.121	86.786	86.133	76.967	70.290	60.112	57.852	59.022	58.505	56.000	-19.954	-26%

Source: Elaboration by DG Agri., based on MS communications, CICH, Hop Growers of America, Barth report

TABLE 1 B

Hop Production in the European Community and in the Rest of the World

Evolution 1993-2002

	Cone production (Tonnes)										change 95-97/00-02	% change 95-97/00-02
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002		
EC - Total	52.036	37.053	42.004	47.578	41.873	37.795	34.620	35.909	37.562	38.380	-6.535	-15%
Belgium	585	562	603	584	550	510	432	481	416	434	-135	-23%
Germany	42.428	28.434	34.054	38.704	34.052	30.859	27.912	29.298	31.576	32.271	-4.555	-13%
Spain	2.093	2.068	1.692	1.184	1.158	1.436	1.569	1.413	1.396	1.220	-2	0%
France	1.071	1.105	1.104	1.420	1.149	1.269	1.317	1.683	1.212	1.550	258	21%
Ireland	19	17	10	8	9	10	8	4	2	3	-6	-67%
Austria	341	331	336	339	379	385	316	289	347	301	-39	-11%
Portugal	39	97	127	158	102	56	59	42	53	57	-78	-61%
United Kingdom	5.460	4.440	4.078	5.181	4.476	3.271	3.007	2.700	2.559	2.545	-1.977	-43%
Candidate Countries - Total	16.925	15.820	18.023	17.897	15.037	10.433	12.664	9.440	11.071	10.971	-6.491	-38%
Czech Rep.	9.603	9.220	9.913	10.126	7.412	4.930	6.454	4.865	6.621	6.442	-3.174	-35%
Poland	2.872	2.200	3.265	3.400	3.175	2.100	2.650	2.550	2.200	2.127	-988	-30%
Slovakia	940	900	1.035	825	800	400	400	220	300	302	-613	-69%
Slovenia	3.510	3.500	3.810	3.546	3.650	3.003	3.160	1.806	1.950	2.100	-1.717	-47%
Other countries - Total	68.457	68.450	68.094	61.990	55.282	46.383	48.166	51.263	50.509	46.271	-12.441	-20%
Australia	3.132	3.132	2.549	2.924	2.545	1.557	2.238	2.116	2.181	2.384	-446	-17%
Bulgaria	595	595	506	415	312	200	305	220	306	303	-135	-33%
China	13.500	13.750	17.000	16.000	11.746	12.057	11.300	13.909	13.511	13.389	-1.313	-9%
New Zealand	630	766	756	833	769	644	741	831	725	884	27	3%
Russia	3.650	3.500	2.250	2.483	847	624	1.052	824	460	440	-1.286	-69%
South-Africa	1.320	1.330	1.210	1.008	985	955	821	882	775	616	-310	-29%
U.S.A.	34.538	32.845	35.767	34.006	33.961	27.011	29.747	30.653	30.315	26.461	-5.435	-16%
Ukraine	4.000	3.300	3.784	1.454	740	625	390	688	739	746	-1.269	-64%
Yugoslavia	841	704	762	628	595	600	600	361	750	616	-86	-13%
Other Countries	6.592	8.529	3.509	2.240	2.781	2.110	973	782	748	432	-2.189	-77%
World total	137.417	121.323	128.121	127.465	112.192	94.610	95.450	96.612	99.143	95.622	-25.467	-21%

Source: Elaboration by DG Agri., based on MS communications, CICH, Hop Growers of America, Barth report

TABLE 1C

Alpha Production in the European Community and in the Rest of the World

Evolution 1993-2002

	Alpha production (tonnes)											change 95-97/00-02	% change 95-97/00-02
	1993	1994 *	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002			
EC - Total	3.369	1.696	2.419	3.631	3.663	2.854	2.554	3.181	3.213	3.466	49	2%	
Belgium	53	41	48	54	54	50	35	51	39	50	-5	-10%	
Germany	2.597	1.082	1.814	2.945	3.025	2.299	2.074	2.666	2.726	2.967	192	7%	
Spain	183	165	140	88	120	154	161	150	153	137	31	26%	
France	31	28	27	36	42	40	25	63	30	44	11	30%	
Ireland	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	-23%	
Austria	25	17	22	23	29	28	21	21	24	20	-3	-13%	
Portugal	4	11	12	16	12	6	6	4	5	5	-9	-64%	
United Kingdom	474	351	355	468	380	276	231	225	235	243	-167	-42%	
Candidate Countries - Total	729	527	714	854	750	489	597	505	617	459	-246	-32%	
Czech Rep.	346	240	317	405	289	189	226	188	269	217	-112	-33%	
Poland	159	72	152	207	203	128	146	171	183	107	-34	-18%	
Slovakia	33	23	31	33	20	14	15	8	10	10	-19	-67%	
Slovenia	191	192	214	209	238	158	210	138	155	126	-81	-37%	
Other countries - Total	5.024	5.626	5.451	4.910	4.370	3.902	4.139	4.334	4.918	4.886	-198	-4%	
Australia	309	309	262	260	277	152	246	256	299	317	24	9%	
Bulgaria	36	36	35	30	22	14	26	23	28	29	-2	-8%	
China	n/a	825	935	880	705	784	678	839	813	862	-2	0%	
New Zealand	84	98	99	105	100	80	90	106	90	95	-4	-4%	
Russia	n/a	123	81	224	32	27	47	34	22	21	-87	-77%	
South-Africa	n/a	141	123	102	102	92	88	93	87	118	-10	-9%	
U.S.A.	3.523	3.532	3.351	3.355	3.335	2.912	2.980	3.290	3.467	3.140	-48	-1%	
Ukraine	136	255	117	65	66	57	36	34	56	27	-44	-53%	
Yugoslavia	44	30	30	26	26	27	27	22	51	35	9	32%	
Other Countries	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	
World total	9.097	7.849	8.584	9.395	8.783	7.245	7.290	8.020	8.748	8.811	-394	-4%	

* 1994: particular climate conditions (draught) in Germany and Central Europe
 Source: Elaboration by DG Agri., based on MS communications, CICH, Hop Growers of America, Barth report

TABLE 1 D

Alpha Yields in the European Community and in the Rest of the World

Evolution 1993-2002

	Alpha yields/ha (Kg)											change 95-97/00-02	% change 95-97/00-02
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002			
EC - Total	117	61	88	133	137	117	113	140	140	156	26	22%	
Belgium	130	107	128	158	177	189	137	200	155	215	35	23%	
Germany	113	49	83	135	141	117	113	143	143	162	30	25%	
Spain	160	143	127	95	136	189	199	182	188	204	72	61%	
France	46	42	40	51	54	50	31	77	37	54	8	16%	
Ireland	154	77	125	143	143	143	143	500	500	134	241	176%	
Austria	118	71	90	93	117	112	93	97	109	90	-1	-1%	
Portugal	42	110	99	125	98	58	94	95	135	143	17	16%	
United Kingdom	142	111	115	149	124	113	104	115	126	133	-4	-3%	
Candidate Countries - Total	44	33	36	56	60	48	56	48	59	44	0	0%	
Czech Rep.	33	24	31	43	41	33	38	31	44	36	-1	-4%	
Poland	66	31	24	83	82	62	66	78	81	48	6	10%	
Slovakia	28	19	28	33	25	31	33	23	29	29	-2	-7%	
Slovenia	78	79	90	88	110	82	109	78	86	69	-19	-19%	
Other countries - Total	109	131	141	143	141	153	168	167	197	208	49	35%	
Australia	262	262	244	256	263	235	292	315	382	368	101	40%	
Bulgaria	52	53	56	59	57	56	87	66	74	121	29	51%	
China	n/a	97	133	133	161	183	155	178	169	153	24	17%	
New Zealand	263	284	279	296	282	229	250	278	228	234	-39	-14%	
Russia	n/a	35	23	80	19	20	29	21	20	24	-19	-47%	
South-Africa	n/a	196	192	155	157	153	179	196	174	235	34	20%	
U.S.A.	202	206	192	188	190	196	214	223	239	267	53	28%	
Ukraine	21	48	23	18	35	48	27	22	39	15	0	-1%	
Yugoslavia	79	52	50	45	45	46	46	48	102	71	27	59%	
Other Countries	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	
World total	100	90	100	122	125	121	126	136	150	157	32	28%	

Source: Elaboration by DG Agri., based on MS communications, CICh, Hop Growers of America, Barth report

TABLE 2
HOPS: Structure of production in different hop regions of production (1997-2002)

June 2003

Country	Hop production areas	Number of producer groups 1997	Number of producer groups 2002	Number of holdings 1997	Number of holdings 2002	% variation 1997/2002	Average area per holding (ha) 1997	Average area per holding (ha) 2002	% variation 1997/2002
Belgium	Oost-Vlaanderen, Hainaut West-Vlaanderen, Vlaams-Br.	4	2	64	49	-23%	4,80	4,73	-1%
Germany	Tettnang, Baden Hallertau, Spalt, Hersbruck "Elbe-Saale" Rheinpfalz, Bitburg	5	2	2.790	1.943	-30%	7,70	9,45	23%
Spain	Castilla y León La Rioja	2	2	829	502	-39%	1,10	1,33	21%
France	Nord Alsace	2	2	131	109	-17%	5,90	7,49	27%
Ireland	Kilkenny			2	1	-50%	3,50	2,00	-43%
Austria	Niederösterreich Steiermark Oberösterreich	2	2	81	73	-10%	3,10	2,97	-4%
Portugal	Braga, Bragança	1	1	32	12	-63%	3,80	3,08	-19%
U.K.	Kent Hereford and Worcestershire	5	4	194	157	-19%	15,80	11,62	-26%
EU		21	15	4.123	2.846	-31%	6,50	7,78	20%

Source: Elaboration by DGAGRI based on Member States communications

TABLE 3

**Hops - changes in returns and production costs
in Bavaria (1997 - 2000)**

June 2003

Holdings specialising in hops						
This Table relates to a limited number of Bavarian holdings with at least 40% of output from hops *						
EUR (current prices)	1997	1998	1999	2000	Average 1998-2000	% change 97-99/98-00
Number of holdings examined	24	28	14	15	19	-14%
Degree of specialisation in hops	65%	65%	70%	77%	71%	6%
Area of holding (ha)	22,3	21,3	20,9	19,7	20,6	-4%
Area under hops (ha)	10,3	9,1	9,9	10,1	9,7	-1%
Total labour force (in labour units)	2,40	2,41	2,20	2,24	2,28	-2%
of which "family" labour	1,62	1,75	1,38	1,44	1,52	-4%
Hop-growing (per hectare)						
Total costs**	4.308	4.402	4.898	5.115	4.805	6%
Returns (excl. aid)	5.045	5.061	5.170	6.379	5.537	9%
Margin per hectare	738	659	271	1.264	731	32%
Margin per holding - hops	7.573	6.011	2.684	12.762	7.152	32%
Margin per labour unit	3.155	2.494	1.220	5.697	3.137	37%

* The degree of specialisation is calculated on the basis of the share of returns for each crop grown on the holding;
the costs for each crop are calculated on the same basis.

** there has in fact been very little investment in the past few years.

Sources: Elaborated by DGAGRI based on FADN farm accountancy data, no data available from 2001

TABLE 4

Hops: changes in varieties 1997-2002

June 2003

Aromatic hops		AREA HARVESTED (HA)				AVERAGE PRICE per tonne (EUR)			
		1997	2002	change 1997/02	% change	1997	2002	change 1997/02	% change
	EU 15	16.183	12.260	-3.923	-24%	3.605	3.809	204	6%
TOTAL AROMATIC VARIETIES	B	90	34	-56	-62%	3.423	3.780	357	10%
	D	13.311	10.169	-3.142	-24%	3.195	3.370	175	5%
	Fr	708	771	63	9%	4.961	5.502	541	11%
	A	247	210	-37	-15%	4.969	4.553	-416	-8%
	UK	1.827	1.076	-751	-41%	7.035	6.026	-1.009	-14%

Bitter hops		AREA HARVESTED (HA)				AVERAGE PRICE per tonne (EUR)			
		1997	2002	change 1997/02	% change	1997	2002	change 1997/02	% change
	EU 15	9.984	9.835	-149	-1%	2.850	3.402	552	19%
TOTAL BITTER VARIETIES	B	214	197	-17	-8%	1.261	2.107	846	67%
	D	7.454	8.143	689	9%	2.644	3.462	818	31%
	ES	883	670	-213	-24%	2.860	2.953	93	3%
	FR	66	46	-20	-31%	3.241	3.004	-237	-7%
	IRL	7	2	-5	-67%	7.680	6.690	-990	-13%
	A	1	7	6	554%	4.780	5.200	420	9%
	P	123	37	-86	-70%	1.860	780	-1.080	-58%
	UK	1.236	733	-503	-41%	5.071	3.924	-1.147	-23%

Other varieties		AREA HARVESTED (HA)				AVERAGE PRICE per tonne (EUR)			
		1997	2002	change 1997/02	% change	1997	2002	change 1997/02	% change
	EU 15	310	56	-254	-82%	3.224	3.167	-57	-2%
TOTAL OTHER VARIETIES	B	0	0	0	0%	1.460	3.470	2.010	138%
	D	308	40	-268	-87%	3.224	3.410	186	6%
	A	0	0	0	0%	4.880			
	UK	2	15	13	663%	4.320	2.991	-1.329	-31%

Source: Elaborated by DGAGRI based on Member States communications

TABLE 5

**Hops average contract and
spot market prices 1993-2002**

June 2003

EC	Sales under contracts			Average prices		Aromatic varieties		Bitter varieties	
	Total Production Tonnes	Under contract Tonnes	Under contract %	Under contract EUR/Tonne	Spot Market EUR/Tonne	Average prices		Average prices	
						Under contract EUR/Tonne	Spot Market EUR/Tonne	Under contract EUR/Tonne	Spot market EUR/Tonne
1993	51.695	31.982	62%	3.166	1.311	3.491	1.416	2.682	1.206
1994	37.038	29.742	80%	3.220	2.460	3.540	2.580	2.780	2.260
1995	42.004	34.293	82%	3.940	2.800	4.200	3.140	3.580	2.500
1996	47.303	32.897	70%	3.880	1.960	4.100	1.940	3.540	1.960
1997	41.873	29.986	72%	4.040	1.280	4.260	1.240	3.660	1.320
1998	37.795	27.510	73%	3.940	1.840	4.220	1.620	3.480	2.060
1999	34.620	25.825	75%	3.820	3.120	4.200	2.900	3.260	3.400
2000	35.907	24.921	69%	3.682	5.400	3.957	4.899	3.295	5.971
2001	37.562	23.639	63%	3.692	3.445	3.902	2.996	3.427	3.745
2002	38.380	23.268	61%	3.667	2.908	3.861	3.001	3.429	2.731

* Not including unsold quantities

Source: Elaborated by DGAGRI based on Member States communications

Table 6:

Evolution of hops production & unsold quantities

June 2003

Harvest year	Production Tonnes	Unsold production		Unsold Aromatic		Unsold Bitter	
		Tonnes	%	Tonnes	%	Tonnes	%
EU							
1990	35.750	17	0,0%	1	0,0%	7	0,0%
1991	45.539	89	0,2%	23	0,0%	64	0,1%
1992	36.367	135	0,4%	2	0,0%	128	0,4%
1993	51.695	170	0,3%	129	0,3%	43	0,1%
1994	37.038	148	0,4%	3	0,0%	145	0,4%
1995	42.004	221	0,5%	22	0,1%	193	0,5%
1996	47.303	1.345	2,8%	388	0,8%	942	2,0%
1997	41.873	1.036	2,5%	468	1,1%	567	1,4%
1998	37.795	260	0,7%	210	0,6%	48	0,1%
1999	34.620	135	0,4%	113	0,3%	19	0,1%
2000	35.907	400	1,1%	335	0,9%	61	0,2%
2001	37.562	6.882	18,3%	3.651	9,7%	3.191	8,5%
2002	38.380	13.853	36,1%	7.075	18,4%	6.703	17,5%

Source: Elaborated by DGAGRI based on Member States communications

Table 7. Development of EU Hops Imports

7.1. Imports : Quantity (tonnes - equivalent hop cones)

June 2003

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	%imp. 2002	var. 2002/ 1993
EXTRA-EU	18.122	19.158	21.828	18.754	14.882	14.356	12.325	11.539	11.532	11.164	100%	-38%
Main countries												
U.S.A.	5.629	6.115	9.014	6.991	6.608	6.337	5.905	6.692	6.037	5.049	45%	-10%
Czech Republic	3.514	4.231	3.813	4.382	2.643	2.575	2.087	1.388	1.953	2.386	21%	-32%
Australia	1.468	1.387	1.547	1.594	1.079	692	716	972	937	1.113	10%	-24%
Slovenia	1.765	3.499	2.813	2.280	1.943	3.187	2.006	1.451	1.323	989	9%	-44%
China	2.630	704	1.245	880	430	40	26	128	185	537	5%	-80%
Poland	1.042	1.468	1.122	1.425	1.355	876	1.018	280	790	385	3%	-63%
Rest of world	2.074	1.754	2.274	1.202	824	649	567	628	307	705	6%	-66%

7.2. Imports : Value (x 1000 Euro)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	%imp. 2002	var. 2002/ 1993
EXTRA-EU	76.618	78.995	82.863	71.664	55.762	49.354	42.635	48.718	58.189	50.100	100%	-35%
Main countries												
U.S.A.	28.411	28.936	35.530	29.038	27.176	27.593	22.946	31.816	39.182	25.455	51%	-10%
Czech Republic	19.888	20.699	19.094	18.091	9.828	8.727	8.249	5.652	7.412	10.301	21%	-48%
Australia	4.474	5.098	5.450	5.640	4.055	1.777	1.992	3.008	3.916	5.816	12%	30%
Slovenia	7.036	11.657	9.425	7.855	6.842	6.447	4.551	4.672	4.023	3.153	6%	-55%
China	4.337	1.110	1.862	1.131	643	22	14	82	471	1.791	4%	-59%
Poland	4.356	4.984	4.000	4.699	3.746	2.159	2.448	746	2.009	1.151	2%	-74%
Rest of world	8.116	6.511	7.502	5.210	3.472	2.629	2.435	2.742	1.176	2.433	5%	-70%

7.3. Imports : Average value (Euro/tonne)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	var. 2002/ 1993
EXTRA-EU	4.228	4.123	3.796	3.821	3.747	3.438	3.459	4.222	5.046	4.488	6%
Main countries											
U.S.A.	5.047	4.732	3.942	4.154	4.113	4.354	3.886	4.754	6.490	5.042	0%
Czech Republic	5.660	4.892	5.008	4.128	3.719	3.389	3.953	4.072	3.795	4.317	-24%
Australia	3.048	3.676	3.523	3.538	3.758	2.568	2.782	3.095	4.179	5.226	71%
Slovenia	3.986	3.332	3.351	3.445	3.521	2.023	2.269	3.220	3.041	3.188	-20%
China	1.649	1.577	1.496	1.285	1.495	550	538	641	2.546	3.335	102%
Poland	4.180	3.395	3.565	3.298	2.765	2.465	2.405	2.664	2.543	2.990	-28%
Rest of world	3.913	3.712	3.299	4.334	4.214	4.051	4.295	4.366	3.831	3.451	-12%

Source: Eurostat - Comext - May 2003

Table 8. Development of EU Hops Exports

8.1. Exports : Quantity (tonnes - equivalent hop cones)

June 2003

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	%imp. 2002	var. 2002/ 1993
EXTRA-EU	20.370	23.478	22.536	21.903	21.491	23.988	23.586	22.471	20.974	21.751	100%	7%
<u>Main countries</u>												
Russia	437	375	1.594	1.349	1.852	2.357	3.557	3.026	3.169	3.733	17%	754%
U.S.A.	2.495	5.007	4.772	5.399	4.069	4.351	5.071	4.730	3.874	3.673	17%	47%
Japan	5.824	5.753	4.811	4.476	4.455	3.702	3.494	3.347	3.017	2.732	13%	-53%
Czech Republic	676	757	796	644	739	942	964	984	1.104	945	4%	40%
Rest of world	10.938	11.586	10.563	10.035	10.376	12.636	10.500	10.384	9.810	10.668	49%	-2%

8.2. Exports : Value (x 1000 Euro)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	%imp. 2002	var. 2002/ 1993
EXTRA-EU	128.671	146.501	145.317	137.949	120.804	104.661	110.781	121.534	129.636	115.647	100%	-10%
<u>Main countries</u>												
Russia	2.157	1.602	7.280	5.563	6.253	7.567	13.200	16.546	22.240	20.049	17%	829%
U.S.A.	13.074	26.294	26.584	29.880	23.028	23.100	26.357	27.521	22.286	21.430	19%	64%
Japan	38.463	38.038	36.739	33.618	29.938	23.688	21.146	18.715	17.196	15.541	13%	-60%
Czech Republic	3.655	4.235	4.322	3.646	4.246	3.011	3.213	5.282	7.966	4.651	4%	27%
Rest of world	71.322	76.332	70.392	65.242	57.339	47.295	46.865	53.470	59.948	53.976	47%	-24%

8.3. Exports : Average value (Euro/tonne)

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002		var. 2002/ 1993
EXTRA-EU	6.317	6.240	6.448	6.298	5.621	4.363	4.697	5.408	6.181	5.317		-16%
<u>Main countries</u>												
Russia	4.936	4.272	4.567	4.124	3.376	3.210	3.711	5.468	7.018	5.371		9%
U.S.A.	5.240	5.251	5.571	5.534	5.659	5.309	5.198	5.818	5.753	5.834		11%
Japan	6.604	6.612	7.636	7.511	6.720	6.399	6.052	5.592	5.700	5.689		-14%
Czech Republic	5.407	5.594	5.430	5.661	5.746	3.196	3.333	5.368	7.216	4.922		-9%
Rest of world	6.521	6.588	6.664	6.501	5.526	3.743	4.463	5.149	6.111	5.060		-22%

8.4. Balance Import and Export

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Average 93-02	var. 2002/ 1993
EU Balance												
(tonnes)	2.248	4.320	708	3.149	6.609	9.632	11.261	10.932	9.442	10.587	6.263	371%
(value)	52.053	67.506	62.454	66.285	65.042	55.307	68.146	72.816	71.447	65.547	58.782	26%
with U.S.A.												
(tonnes)	-3.134	-1.108	-4.242	-1.592	-2.539	-1.986	-834	-1.962	-2.163	-1.376	-1.903	-56%
(value)	-15.337	-2.642	-8.946	842	-4.148	-4.493	3.411	-4.295	-16.896	-4.025	-5.139	-74%

Source: Eurostat - May 2003

TABLE 9
Special Temporary Measures (STM) 1997 - 2003

country	year	harvested areas (in hectares)	change in harvested areas	grubbed areas (Yearly) with STM	grubbed areas (cumulated) with STM	rested areas with STM	change in planted areas (Yearly) outside STM	change in planted areas (cumulated) outside STM
Total EU15	1997	26.785						
	1998	24.371	-2.414	802	802	1.393	-219	-219
	1999	22.686	-1.685	776	1.578	771	-1.531	-1.750
	2000	22.695	+ 9	539	2.117	63	-160	-1.910
	2001	23.026	+ 331	289	2.406	734	+ 1.291	-619
	2002	22.152	-874	473	2.879	385	-750	-1.369
	2003*	21.674	-478	345	3.224	413	-105	-1.474
Belgium	1997	305						
	1998	264	-41	27	27	11	-3	-3
	1999	255	-9	7	34	2	-11	-14
	2000	246	-9	14	48	7	10	-4
	2001	251	5	11	59	7	16	12
	2002	233	-18	56	115	2	33	45
	2003*	198	-35	34	149	0	-3	42
Germany	1997	21.381						
	1998	19.683	-1.698	569	569	1.053	-76	-76
	1999	18.299	-1.384	587	1.156	588	-1.262	-1.338
	2000	18.598	299	384	1.540	0	95	-1.243
	2001	19.020	422	208	1.748	706	1.336	93
	2002	18.352	-668	356	2.104	345	-673	-580
	2003*	17.952	-400	300	2.404	400	-45	-625
Austria	1997	248						
	1998	250	2	0	0	0	2	2
	1999	225	-25	4	4	8	-13	-11
	2000	216	-9	6	10	9	-2	-13
	2001	220	4	5	15	1	1	-12
	2002	217	-3	1	16	3	0	-12
	2003*	210	-7	3	19	3	-4	-16
Portugal	1997	123						
	1998	104	-19	15	15	4	0	0
	1999	64	-40	17	32	23	-4	-4
	2000	42	-22	4	36	18	-23	-27
	2001	37	-5	4	40	1	-18	-45
	2002	37	0	0	40	0	-1	-46
	2003*	37	0	-40	0	0	-40	-86
United Kingdom	1997	3.064						
	1998	2.450	-614	191	191	325	-98	-98
	1999	2.214	-236	161	352	150	-250	-348
	2000	1.959	-255	131	483	29	-245	-593
	2001	1.864	-95	61	544	19	-44	-637
	2002	1.825	-39	60	604	35	37	-600
	2003*	1.790	-35	46	650	10	-14	-614
Spain**	1997	883						
	1998	814	-69	0	0	0	-69	-69
	1999	808	-6	0	0	0	-6	-75
	2000	815	7	0	0	0	7	-68
	2001	816	1	0	0	0	1	-67
	2002	675	-141	0	0	0	-141	-208
	2003*	670	-5	0	0	0	-5	-213
France**	1997	774						
	1998	799	25	0	0	0	25	25
	1999	814	15	0	0	0	15	40
	2000	817	3	0	0	0	3	43
	2001	816	-1	0	0	0	-1	42
	2002*	811	-5	0	0	0	-5	37
	2003*	817	6	0	0	0	6	43
Ireland**	1997	7						
	1998	7	0	0	0	0	0	0
	1999	7	0	0	0	0	0	0
	2000	2	-5	0	0	0	-5	-5
	2001	2	0	0	0	0	0	-5
	2002	2	0	0	0	0	0	-5
	2003*	0	-2	2	2	0	0	-5

* estimations for 2003 ** Spain, France, Ireland do not apply special temporary measures

Source: Elaborated by DGAGRI based on Member States communications

Table 10
EU Hops Consumption 1993-2002

10. Production/Imports/Exports (tonnes - equivalent hop cones):

June 2003

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	Ø 1993-1995	Ø 2000-2002	% Var. 1993-1995/2000-2002
EU 15	Production	51.695	37.038	42.004	47.303	41.873	37.795	34.620	35.907	37.562	38.380	43.579	37.283	-14%
	Import	18.122	19.158	21.828	18.754	14.882	14.356	12.325	11.539	11.532	11.164	19.703	11.412	-42%
	Export	20.370	23.478	22.536	21.903	21.491	23.988	23.586	22.471	20.974	21.751	22.128	21.732	-2%
	Total = "Usage"	49.447	32.718	41.296	44.154	35.264	28.163	23.359	24.975	28.120	27.793	41.154	26.963	-34%

Source: Elaborated by DGAGRI based on Member States communications and EUROSTAT